

Hyse

NORDSJØEN/SKAGERRAK

Hyse – *Melanogrammus aeglefinus*

Familie: Torskefamilien (Gadidae)

Andre navn: Kolje

Maks størrelse: 60 cm og 4 kg

Levetid: 15 år

Leveområde: Nordsjøen/Skagerrak

Gyteområde: Sentrale Nordsjøen

Gytetidspunkt: Mars–mai

Føde: Bunnedyr, sildeegg og fisk

Nøkkeltall:

KVOTERÅD FOR 2010: 44 700 tonn

TOTALKVOTE 2010: 35 794 tonn i Nordsjøen

og 8 073 tonn i Skagerrak

NORSK KVOTE 2010: 8 073 tonn (Nordsjøen)

og 93 tonn (Skagerrak)

TOTALFANGST/NORSK FANGST 2009:

30 000 tonn/1 400 tonn

NORSK FANGSTVERDI 2008: 23 mill. kroner

Status og råd

Ifølge ICES er bestanden i god forfatning og høstes bærekraftig. Gytebestanden er godt over føre-var-nivået. Fiskedødeligheten har i flere år vært langt under føre-var-prinsippet, og var i 2008 også under målet på 0,3. Dette målet er spesifisert i forvaltningsplanen som er vedtatt av Norge og EU, og tilsvarer et høyt langtidsutbytte. Årsklassene 2001–2008 er alle beregnet til å være langt under gjennomsnittet, bortsett fra 2005-årsklassen som er over middels tallrik. Den dårlige rekrutteringen gjør at det ikke kan ventes noen vekst i gytebestanden i de nærmeste årene.

ICES anbefaler at den vedtatte forvaltningsplanen følges. Dette innebærer landinger på 38 000 tonn i 2010.

Fiskeri

Forvaltningsmessig blir hyse i Skagerrak og i Nordsjøen holdt atskilt. Vi regner med at 6 prosent av kvoten kan tas i Skagerrak og 94 prosent i Nordsjøen. EU disponerer 77 prosent og Norge 23 prosent av totalkvoten i Nordsjøen. I Skagerrak blir Norge vanligvis tildelt ca. 4 prosent av totalkvoten.

I 2008 var totalkvoten i Nordsjøen 46 444 tonn, men bare 30 260 tonn ble landet. Norge tok 1 478 tonn. I Skagerrak var totalkvoten 2 856 tonn og 1 584 tonn ble landet. Av dette tok Norge 170 tonn. For 2009 var totalkvoten i Nordsjøen 42 110 tonn, hvorav Norge disponerte 8 685 tonn. Offisielle landinger i 2009 ble på ca. 30 000 tonn, hvorav 14 000 tonn til Norge.

Totalkvotene fastsettes gjennom årlige forhandlinger mellom EU og Norge. For Nordsjøen har partene blitt enige om en forvaltningsplan som sikter mot en fiskedødelighet som vil gi et høyt langtidsutbytte. Totalkvoten for 2010 er på 35 794 tonn i Nordsjøen og 8 073 tonn i Skagerrak.

Dersom man holder seg til forvaltningsplanen i årene framover, vil fisket være bærekraftig.

Hyse blir fanget sammen med bl.a. torsk og hvitting i alle typer redskaper, og Skottland står for over 80 prosent av landingene. Til tider kan utkast av småfisk være større enn landingene. Andre nasjoner som fisker hyse er bl.a. Norge, Danmark, England, Tyskland og Frankrike. Over halvparten av de norske fangstene blir tatt med trål.

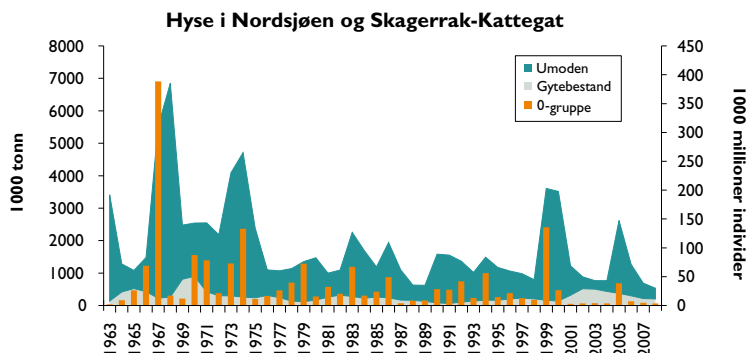
Fakta om bestanden:

Nordsjøhysa gyter i perioden mars–mai i de sentrale delene av Nordsjøen. Oppvekstområder er kystnære områder i Moray Firth, rundt Orknøyene og Shetland og langs Eggakanten på ca. 200 m dyp fra Shetland til Skagerrak. Hysa produserer med ujevne mellomrom meget sterke årsklasser som kan dominere fangst og bestand gjennom flere år.

Hysa spiser hovedsakelig bunnedyr som børstemark, muslinger og slangestjerner, men tobis og sildeegg står også på menyen. I motsetning til torsk vokser hyse i Nordsjøen betydelig senere enn i Barentshavet. Til tross for dette blir nordsjøhysa tidligere kjønnsmoden, stort sett når den er to til tre år gammel.

De siste 50 årene har utbredelsen av nordsjøhysa endret seg. Tidligere fantes det ganske mye hyse sør i Nordsjøen, men nå lever mesteparten nord for en linje trukket mellom Newcastle og Hanstholm.

Hysa er en typisk bunnfisk. Den finnes på begge sider av Atlanterhavet og er stort sett oppdelt i de samme bestander i samme områder som torsken, bortsett fra at det ikke er noen hysebestand i Østersjøen.

Utvikling av totalbestand (mørkt + lyst felt), gytebestand og rekruttering som 0-gruppe for hyse i Nordsjøen/Skagerrak-Kattegat.

Kontaktperson: Tore Jakobsen | tore.jakobsen@imr.no